

Svetové združenie bývalých
politických väzňov
Nám. Sv. Egídia 102/10
058 01 Poprad

Váš list číslo/zo dňa 20.6.2021	Naše číslo 2021/00231-RK KE	Vybavuje/☎ JUDr. Maliňáková	Košice 23.7.2021
---------------------------------------	------------------------------------	------------------------------------	-------------------------

Odpoveď na podnet vo veci namietaného porušenia zásady rovnakého zaobchádzania

Vážený pán Bednár,

Slovenskému národnému stredisku pre ľudské práva (ďalej ako „Stredisko“) ste dňa 21. júna 2021 doručili podnet, v ktorom žiadate o posúdenie možného nedodržania zásady rovnakého zaobchádzania v zmysle zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) (ďalej ako „antidiskriminačný zákon“) zo strany Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej ako „MVSR“).

V zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 zákona č. 308/1993 Z. z. o zriadení Slovenského národného strediska pre ľudské práva v znení neskorších predpisov Stredisko plní úlohy v oblasti ľudských práv a základných slobôd. V zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 písm. e) uvedeného zákona zabezpečuje právnu pomoc obetiam diskriminácie a prejavov intolerancie.

Posudzovaný prípad

Vo svojom podaní uvádzate, že zo strany MVSR malo dôjsť k nedodržaniu zásady rovnakého zaobchádzania pri poskytovaní dotácií občianskym združeniam zastupujúcim účastníkov protifašistického odboja. Vy, ako Svetové združenie bývalých politických väzňov (ďalej ako „združenie“), ste od svojej registrácie v roku 2001 opakovane žiadali MVSR o poskytovanie dotácie, aká je poskytovaná ostatným združeniam zastupujúcim účastníkov protifašistického odboja, avšak neúspešne.

V roku 2006, na základe rozhodnutia ministra vnútra, bolo združenie zaradené medzi občianske združenia, ktorým je poskytovaná dotácia. MVSR poskytlo združeniu dotáciu vo výške 200 000 Sk. Vychádzajúc z údajov z webovej stránky MVSR uvádzate, že od roku 2002 až do roku 2012 bola zachovaná rovnováha pri poskytovaní uvedených dotácií.

V roku 2012 bol podľa Vášho vyjadrenia princíp doposiaľ zaužívanej parity spravodlivého rozdeľovania dotácií zmenený, a to v neprospech združení, ktorých predmetom činnosti je podpora politických väzňov. Slovenskému zväzu protifašistických bojovníkov (ďalej ako „SZPB“) mala byť poskytovaná dotácia vyše dvojnásobne prevyšujúca výšku dotácie poskytovanej ostatným združeniam. Podľa Vášho názoru týmto postupom dochádza k diskriminácii pri poskytovaní dotácií taxatívne vymedzeným občianskym združeniam vo vecnej pôsobnosti rozpočtovej kapitoly MV SR, a to z dôvodu politického alebo iného zmýšľania.

Vo vašom podaní v prílohe č. 5 prikladáte správu z rokovania s riaditeľom Sekcie verejnej správy MV SR Adriánom Jenčom o dotáciách pre združenia politických väzňov. Z uvedenej prílohy vyplýva, že pri udelení dotácie sú dôležité nielen hospodárske a správne výdavky a možnosti štátneho rozpočtu, ale aj počet členov združenia, rozpracované projekty, publikačná činnosť a hospodárske a správne podmienky. Vo vzťahu k Vášmu združeniu bolo ďalej uvedené, že časopis zatiaľ len plánujete a dotáciu môže združenie dostať, keď začne časopis vychádzať. K výške dotácie je ďalej uvedené, že nízka dotácia pre Vaše združenie sa odvíja od nízkeho počtu členov.

Právne posúdenie

Povinnosť dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania upravuje antidiskriminačný zákon. Vo svojich ustanoveniach definuje základné pojmy, vymedzuje antidiskriminačným zákonom chránené oblasti právnych vzťahov, diskriminačné dôvody, ako aj jednotlivé formy diskriminácie. Za diskrimináciu nie je možné automaticky považovať akékoľvek rozdielne zaobchádzanie. K dôvodnému záveru o diskriminácii môže dôjsť až na základe kumulatívnej identifikácie jednotlivých definičných znakov diskriminácie vymedzených antidiskriminačnou legislatívou.

Antidiskriminačný zákon vo svojom ustanovení §3 ods. 1 vymedzuje osobnú a vecnú pôsobnosť. Vecná pôsobnosť vyjadruje, okruh spoločenských vzťahov, na ktorý zákonodarca vzťahuje povinnosť dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania. Antidiskriminačný zákon túto pôsobnosť vymedzuje pre oblasti pracovnoprávných a obdobných právnych vzťahov, sociálneho zabezpečenia, zdravotnej starostlivosti, poskytovania tovarov a služieb a pre oblasť vzdelávania. V danom prípade nie je možné problematiku pridelovania dotácií občianskym združeniam vo vecnej pôsobnosti MV SR subsumovať pod žiadnu z uvedených oblastí právnych vzťahov, na ktoré sa vzťahuje zákaz diskriminácie.

Ďalším definičným znakom diskriminácie je diskriminačný dôvod. V zmysle ustanovenia § 2 antidiskriminačného zákona dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania spočíva v zákaze diskriminácie z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia alebo z dôvodu

oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti. V danom prípade má Stredisko za to, že z obsahu podnetu nevyplýva príčinná súvislosť medzi Vami namietaným dôvodom politického alebo iného zmýšľania a konaním MVSR pri poskytovaní dotácií občianskym združeniam vo vecnej pôsobnosti rozpočtovej kapitoly MVSR.

Dotácie vo vecnej pôsobnosti rozpočtovej kapitoly MVSR sa poskytujú podľa zákona č. 526/2010 Z.z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva vnútra SR v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákon č. 526/2010 Z.z.“) a podľa zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vám ako združeniu je poskytovaná dotácia v zmysle zákona č. 526/2010 Z.z., pričom žiadosť o poskytnutie dotácie sa predkladá na základe výzvy vyhlásenej MVSR. Vychádzajúc z verejne dostupných informácií, v každej výzve sú jasne definované kritéria výberu a poradie ich dôležitosti. Vo väčšine výziev je na prvom mieste vhodnosť, účelovosť a efektívnosť projektu, pričom definovaná je aj priorita predkladaného projektu vzhľadom na oprávnené aktivity.¹ Účel dotácie je vymedzený ustanovením § 2 zákona č. 526/2010 Z.z.² Ustanovenie § 4 zákon č. 526/2010 Z.z. upravuje základné podmienky poskytnutia dotácie, zároveň však v odseku 5 tohto ustanovenia definuje, že na poskytnutie dotácie nie je právny nárok.

Záver

Stredisko na základe vyššie uvedeného dospelo k záveru, že na konštatovanie diskriminácie vo Vašom prípade nie sú naplnené všetky hmotnoprávne podmienky nevyhnutné na to, aby bolo možné určité správanie, konanie alebo opomenutie posudzovať ako porušenie zásady rovnakého zaobchádzania. Konkrétne vo vašom prípade Stredisko usúdilo, že nie je možné určiť príčinnú súvislosť medzi namietaným dôvodom diskriminácie a konaním MV SR. Daný prípad nie je možné subsumovať ani pod žiadnu z oblastí vymedzenú antidiskriminačnou legislatívou. Nie je teda možné konštatovať, že ide o diskrimináciu podľa antidiskriminačného zákona.

¹ Dostupné na :

https://www.minv.sk/swift_data/source/rozvoj_obcianskej_spolocnosti/ekonomika_mno/2021/Existujuce%20postupy%20a%20metodiky%20poskytovania%20dotacii%20%20zo%20statneho%20rozpoctu%20z%20pohladu%20efektivnosti,%20transparentnosti%20a%20ucelnosti_final_30.3.2021.pdf

² § 2

Dotáciu z rozpočtovej kapitoly ministerstva možno poskytnúť žiadateľovi na podporu

f) organizovania pietnych a spomienkových akcií pri príležitosti osláv oslobodenia Slovenskej republiky, osláv Slovenského národného povstania a osláv víťazstva nad fašizmom vrátane spomienkových akcií a stretnutí odbojových skupín a organizovania pietnych spomienkových akcií pripomínajúcich obdobie zločinov komunizmu, g) výskumu, archivovania a publikačnej činnosti protikomunistického odboja, boja proti totalite a zločinom komunizmu

Doručením tejto odpovede na Váš podnet považujeme jeho vybavenie zo strany Strediska za ukončené.

S pozdravom,

PhDr. Silvia Porubánová
Výkonná riaditeľka